

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt — kr,
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, neptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — fél évre 3 frt

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban

Lyceumi nyomda-üzlet.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetések

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányanb azok szabhatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 frt.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda), küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Az új vízvezeték.

Egy pár sorrall az újdonságok rovátában emlékeznek meg a lapok arról, hogy városunk legújabb és legnagyobb alkotása az új vízvezeték teljesen elkészült és az átvétel céljából való megvizsgálás és szelene folyamában van.

Húsz éve, hogy az előkészületek folyamathoz tetteket, jóval több tíz évnel, hogy báró Schvarcz bécsi vállalkozó nagyszabású terve által az ügy konkrét alakot öltött, öt év előtt iratott ki az általános pályázat és mind ez idő alatt mennyi buzditásra, fáradsalomra, kitartásra, mennyi szó és betűre volt szükség, hogy a nehézségek leküzdessenek, az előlételek elosztattassanak, a szűkkeblűség megszűnjék és a nálunk már megszokott gyamsításnak már vége vessék s ma, midőn a polgárok áldozatkészsége századokra kiható emléket nyert e nagy alkotásban, ma, midőn a jól tervezett és helyesen megoldott mű készen áll, oly mű, mely a város összes érdekeire bír jelentős behatással, ma csak pár sorrall emlékezzünk meg róla? azokról, pedig, a kik kezdeményezték, vagy kiküzdötték és létesítették, hallgassunk?

Nem, ez rút hálátlanság lenne, de arról is tanúságot tenne, hogy mi, vagy inkább a város közönsége nem bírnak fogékonysággal akár a nagy alkotásnak kiváló jelentősége, akár pedig a productív tevékenység hasznosságának átérzése iránt.

Nincs könnyebb, mint mindent kicsinyelni és gáncsolni és mi sem természetesebb, hogy oly nagyszabású műnel, mint a vízvezeték, sok mellékkérdés — így például nálunk a házi vezetékek megfúrása körül önkényt engedélyezett zsarolás visszatérést és bosszankodást idéz elő: de akkor, midőn a mű készen van és ha az bevált s a tudomány emberi számítása szerint most már nemcsak elméletileg, de a gyakorlatban is sikerrel felel meg feladatának, akkor el kell nemulnia minden kicsinyeskedésnek s a mű jelentősége egyenesen kihívja az ömerzet hangját: át kell érezni azt, hogy a város kész volt és tudott nagyot alkotni, meg kell érteni azt a hatást, melylyel a mű legvitalisabb érdekeinket érinti és elismeréssel kell adóznunk mindazoknak — aprajában és nagyjában — kik abban, bármely tevékenységi irányban részt vettek.

A jelen válságos időben, midőn egyrészt a szabad királyi városok önkormányzati joga az államhatalom részére szándékolatik lekötetni és a szabad rendelkezés mindinkább szűkebb korlátok közé lesz szorítva, másrészt városunk a szőlőinket ért pusztító csapás hatása alatt más és más újabb tevékenységi térre van utalva, hogy orvoslást keressen mindinkább szaporodó terheinek elviselésére, büszkén tekinthetünk az új vízvezeték, városunk e valóban korszakot alkotó művére, mert ha e mellé saját erőnköb, iparkodásunk-

kal és a jövőbe való bátor tekintettel megbijuk teremteni annak ikertestvérét: a csatornázást, akkor bizonyoságot tetünk arról, hogy az önkormányzat is lehet a haladás és fejlődés biztos tényezője és maga a két alkotás meggyőzendő minlenkit arról, hogy összes viszonyaink változni, a város javára változni fognak és a fejlődés előfeltételeivel rendelkezünk. A közhasznú intézmények létesítésénél, nincs szükség diachymnoszokra és lármas külsőségekre; de az elismerést és méltánylást a város se önmagától, se a közreműködőtől nem tagadhatja meg, mert a felszökő víznek minden cseppjében áldás van, mely a város összes lakosainak szolgál javára és az igaz elismerés buzditás lesz más, hasznos és üdvös intézmény létesítésére, az akadályok sikeres leküzdésére.

Kévesen vannak már életben azok közül, kik az új vízvezeték eszméjét felvetették s az előkészületeknek utat nyitottak: de az uttörők emléke egybeforr a nagy alkotással és halásan emlékezzünk meg mindazokról, kik a kezdeményezésben részt vettek. Ők csak az elvet irták ugyan zászlójukra, csak a vízjogok megvétele és egyes épületek megszerzése iránt tettek meg a lépést, csak a földtani előtanulmányokat szerezték meg; de mindenestre e kevés értékiinek tetsző kezdeményezéssel kötelező hagyományul hagyták reánk a felvetett eszme mielőbbi realizálásának szükségét.

A „PÉCS” TÁRSASÁGA.

Színházi építkezéseink.*)

Irta: Dr. V Á L L B É L A.

— A Pécsi eredeti társága. —

Nem hiába, hogy gabonarakárakban és szolgabírók patronátusa alatt olte at bölesőkorat a magyar színeszet de a gabonarakárszerű építmenyektől és szolgabírói patronátustól maig sem tudott megszabadulni.

A szolgabírói patronátus ellen e helyen csak annyiban kívánok megemlékezni, amennyiben az szoros összeköttetésben áll azon ténynel, hogy a magyarországi színházak 95 százaléka nem helyes terv szerint épített színházépület, de több-kevésbb izléstelen-séggel összetakolt celszerűtlen és alakatlan építmeny, mely legjobban volna használható gabonarakárnak, feltéve, ha nem tenné azt tűzveszélyessé a hozzábiggyesztett sok berhelység, koresma, kaveház és sok magánlakas leglóbnyire.

Az izléstelenég aesthetikáját megírhatnánk a magyarországi színházak részletes megtekintése alapján minden tuizás nélkül, sőt egyszersmind példakkal es rajzokkal

* Mutatvány szerzőnek hasonló mű nagyobb tanulmányból.

dusan illustralva megírhatnánk azt is, hogy minő ne legyen a színház, ha celszerűen akarjuk azt építeni.

1813-ban nyílt meg az első allandó s eredetileg magyar színlelőadások művelésére alapított kolozsvári színház, melynek disztelensége, izléstelensége, s narivtervezése ritkítja párját. Ez épület a gabonasensalok szívet hozhatja csak lelkesedésbe, de minden mast bihetetlenül csuf kinezésével elriaszt.

Igaz, ugyan, hogy e színházalatt 80 évvel ezelőtt emeltek, azonban e színház építőivel két közös hibát látunk a később építkezőkkel, nevezetesen egyfelől azon tényt, hogy igen sokan később és újabbban szintén ily izléstelen épületet emeltek, s hogy ep úgy, mint a kolozsvári építkezők újabbban sem a eszura megfelelő celszerűségre, tehát izlésségre és a színház látogatók, kicsiny voltára s ebből kifolyólag a színház jovedelméből eltartható színtársulat létszámára az építkezők nem gondolnak. A főtörekvés leginkább arra irányul, hogy a város remélhető növekedése után is elég terjedelmes legyen meg 100 év multán is.

Igenis óriási meretű színházak építése a mi színház építkező szolgabíróink feltűnő belesége, mi által kétfős kárt okoznak. Nevezetesen túl nagy fűtési, világítási, fenntartási és létszámbeli költséget okoznak a színgazgatóknak, kiknek elvegre is be kell

nepesítenie az óriási színpadot, masreszt ezekkel szemben lehetetlenne teszik meg nevesebb városainkban is egy második, esetleg harmadik apróbb színház létesítését.

Teljes 25 évvel a kolozsvári színház után, azaz 1837-ben nyitott meg Pesten az első magyar színház a pestmegyei szolgabírák izlese szerint építve. Ez is maig van használatban akár csak a kolozsvári.

Europában alig találunk művésziileg oly magas fokon álló két-három színtársulatot, melynek annyi kitűnő tagja volna mint a minő Paulai Ede vezetése alatt ezen színház-épületben működik, de nem találunk ily csufondarozott berendezett, ily izléstelenül összetalozott, ily ócska: színháznak használt hombart sem a kontinenen. Ez az épület egy tűzveszélyes roppant lélszer volna, ha a művészet élő ereje nem tenné nemzeti szentélylyé.

Jelenleg használatban, meg a régi színházak közül, három van hazánkban A kolozsvári, kassai és a budapesti nemzeti színház.

E három színházi épület valóságos tűzfészek. Meg pedig oly tűzfészek, amelyik ha kigyullad, nem lehet megmenteni a földszíntég való leegest. Ez intézeteknél láthatjuk, hogy a javítási építkezések, óv intézkedések, a tűzoltói keszenlet óriási költségek, tűzkarbiztosítási összegek stb. ezen színházak költ-

Elismerés illeti, ha a vízvezeték történetén áttekintünk, Schvarcz báró bécsi vállalkozót is, ki nagy szakértelemmel és kitartással tette meg a felvételeket és készítte el a mindenik szakterektől által kitűnőnek és nagyszabásúnak elismert tervet, mely a további tervezőknek és vállalkozóknak igen hasznos utmutatóul szolgált. Igaz, hogy e terv viszonyainkhoz képest költséges voltánál fogva alkalmasnak nem találtott, de tagadhatatlan, hogy új vízvezetékünkhöz uttörő volt s éppen mert kétséges remény alapján ejtetett meg, bizonyosságot tesz a vállalkozó igazi üzleti szelleméről és gondosságáról.

Városi képviselőtestületünk, mely nagy óvatossággal, de némi gyanakvással is tárgyalta a kérdést, idegenkedvén Schvarcz bárónak a kivételre vonatkozó ajánlataitól, módot keresett olcsóbb tervezetek és ajánlatok szerzéséhez. És e pillanattól ritka buzgalommal és ügyzetellett nézett az ügy elé és folyton sürgette a vízvezeték mielőbbi létesítését s e tekintetben a külvárosi bizottsági tagok is osztatlan érdeklődéssel támogatták a nagy részben belvárosi kérdésnek mondható, de alajában közhasznú intézményt Bizottsági tagjaink mindegyike számot tarthat a város lakosainak háttárára; de osztoznak ebben a helyi és budapesti szakértők is, kik ritka önzetlenséggel áldozták fel idejüket és erejüket a mi sikerének. És ezzel kapcsolatosan meg kell emlékeznünk boldogult főmérnökünk: Nendtvich Sándor buzgó tevékenységéről is.

Ritka határozottsággal küzdött azon terv mellett, mely alapon az új vízvezeték létesült is, és fellogása helyességét, valamint szakértői ítéletének alaposságát elismerték a műegyetemi és kulturmérnöki szakterektől is.

Zellerinek és szakközgeinek maga a mű nyújtja az elismerést, de méltó az említésre az a körülmény is, hogy terveinek és számításainak realitását igazolta a vízvezetéknek nehézségei és akadályok nélküli időszerűi kivitele és ha, mint előrelátható, a jövőben sem állanak be

zavarok, vállalkozását mindig dícsérettel fogják illetni.

Utoljára említjük, de nem utolsónak tartjuk a városi tanács és ennek élén polgármesterünk érdemeit az új intézmény létesítése körül. A sok akadály és nehézmény leküzdése tisztán az ő érdemük és a polgármester huszonöt éves közszolgálatának szebb és marandóbb emléke alig lehet, mint az új vízvezeték, melynek befejezése és tényleges átadása összeesik jubileumának idejével.

De e nagy alkotás intőjelül szolgál egyszersmind arra, hogy más kötelelességeink is vannak a jövő iránt s hogy a munkásság szerves egységének hatalmával az ösztövekenység erejével és a polgári érület lehető legnagyobb áldozatkészségével igyekeznünk kell városunk kulturái és gazdasági regenerálását mielőbb végrehajtani.

Isten áldása legyen az új vízvezetéknek és polgáraink további munkálkodásának!

Kérelem az új-évi tisztelgések megváltása czéljából. Alulírott választmányi bizalommal fordul Pécs sz. kir. város ember-szerető lakóihoz, hogy az új-évi tisztelgések kegyes adományaikkal való megváltása által a kitűzött czél megvalósítását előmozdítani sziveskedjenek. A kitűzött kettős czél pedig: a nagyközönséget az új-évi tisztelgésekkel járó zaklatásoktól megkímélni és a téli időszakban kiválóan inaséget szenvedő házi szegények nyomorának enyhítése. Kegyes adományokat a következő urak szivesek elfogadni: Bedó Karoly, kávéház tulajdonos, Blahorn Antal, központi takarékpénztári igazgató, Conte Corti de Catene a es. kir. 52. gyal. ezr. par. Czirer József takarékpénztári igazgató, Dischka Győző, pécsi realtanodai igazgató, Dollinger Andrá, a Hétfejedelm-vendéglőse, Domján Izidor, könyvkereskedő, Dóbróssy Alajos, tanítóképzőelvi igazgató, Dragonescu Domu, kir. pénzügyi igazgató, Eger Szigmond, szigeti külvárosi plébános, Eizer János, kereskedő, Felm Karoly, a Nemzeti söröző vendéglőse, Feiler Mihály, a „Pécs” szerkesztője, Nagy Gádó József, városi bizottsági tag, Haksch Lajos, a „Pécsi Figyelő” szerkesztője, Hartl Ferenc, a polgári kaszinó elnöke, Höfler Jakab, bogyáros, Incedy Dénes, a pécsi főgymnázium igazgatója, Jeszó Lajos, evang. lelkes, Karoly Ignátz, budai

külvárosi esperes-plébános, K. ml. József, pécsi köles segélyező egyll. igazgató, Mesterházy Karoly, telekkönyvvezető, Kristof József, bányatelepi plébános, Kopp Tivadár, műhelyfőnök, Köszl János, kereskedő, Lenkey Lajos, a „Fünfkirchner Zeitung” szerk., Lill János, városi bizottsági tag, Marschall Ferenc, igazgató tanító, Matros János, kereskedő, Magenheim József, belvárosi plébános, Mihálfi Lajos, püspöki urad. számvevő, Mihálevits György, a „Vadember” vendéglőse, Mühlher Alajos, az „Arany hajó” vendéglőse, Nagy Jeno, a nemzeti kaszinó igazgatója, Opris Péter, kir. posta és távirda igazgató, Ott Márton, városi bizottsági tag, Papp József, városi bizottsági tag, Rasky Mihály, kir. járásbíró, Ratkovics Ferenc, városi bizottsági tag, Repics Vince, hely. népiskolai igazgató, Ribay Ferenc, a „Nemzeti kávéház” tulajdonosa, Rozsics Sándor, igazgató tanító, Rózsá Bertalan, vezérőrnagy, m. k. h. dand. par.-nok, Savel Kulman, kir. törvényeszkői elnök, Sey Lajos, főjegyző, Sattler József, az „Europa” kávéház tulajdonosa, Schaffer I. B., a Központi kávéház tulajdonosa, Schlapinger Gusztáv, nagykereskedő, Schmelzer Ferenc, városi bizottsági tag, Schneider István, felügyelő igazgató, Schonher Mihály, a „Nador” szálloda tulajdonosa, Sebok Gyula, a „Korona” vendéglőse, Sillay József, vendéglős, Skrobai István, a „Scholz sörház” vendéglőse, Szász Gyula, kir. kataszteri helyszin. felügyelő, Szellmann Győző, igazgató tanító, Szeredy József, kanonok, szegényintézet elnök, Szilberth Nendor, ügyvéd, Dr. Trober Aladar, szegényügyi val. jegyzője, Várady Ferenc, a „Pécsi Napló” szerkesztője, Wiesner Rajmund, bányászgázgató, Zeis József, vasúti főmérnök, Zsámfay Vilmos, nagygyáros. A gyűjtés eredménye az adakozók nevének és az általuk adott összeg kitevelével folyó évi december hó 31-én kibocsátandó kimutatásban közölhetni fog. Mert is felkértek a gyűjtő urak, hogy gyűjtő íveiket a befolyó pénzzel együtt legkésőbb e hó 28-án Magenheim József plébános urnak átadni sziveskedjenek. Kelt Pécsen, 1892. évi december hó 9-én Pécs sz. kir. város szegény-választmánya.

A házber-jövedelem bevétele A házber-jövedelem bevétele 1881-1892. sz. alatt a következő hárdelemre bontotta ki: Melynélfogva mindazon háztulajdonosok, házjandnokok vagy házfelügyelők kik a f. e. 15911. sz. alatt kibocsátott hárdelemnyben folyó évi december hó 4-éig kitűzött határidő alatt a szabályozó házber-jövedelem

segvetésében sok ezekre menő oly kiadást szerepeltet, amely egy jól épített színháznál szükségtelen. Az ilyen költségterhek még kicsinyített arányokban is oly jelentékenyek évenként, hogy évenként legalább is 1-2 színházgató vagyoni egységnyit ez a teher billenti a tönkrejutás örvényébe az ország egyik vagy másik részében.

Hogy a tűzbiztonság általán színházainknál kritikan alól áll, s hogy legelső sorban ez állapoton az építészeti régi és újabb hatóság ellenőrzetlenség, illetve szakavatlanság az oka, a felől a közönség mindenütt nyíltan beszél, e felől a lapok mindenütt nyíltan írnak: és mégis használatban vannak a színházak, sőt mint a deesi színháznál divik, e napokban a faszerkezetű színpad körül próbák idején az igazgató példájára még a diszitók is szivarral a szájukban, végzik munkájukat.

Ha pedig egy-egy ilyen primitívül épített, avagy a tűzrendőri szabályok keletkezése előtt négy-hat évtizeddel előbb épített színházat, melyet részben az összeomlástól, részben a leégéstől féltének: a városi vagy valamely mérnöki hatóság bezárat, az igazgató mindenkor tud találni egy-egy protektort: és pedig a főispán, megyei gentri, a városi hölgykaszorú stb. és mások nagybecsült személyében, aki, vagy akik a bezáratási rendeletet feloldozzák vagy feloldoztat-

ják s a helyett hogy a színházi élvezetek elvonásával rakényszerítettek például a kassai közönséget egy új és modernszerkezetű színház épület megépítésére, foltarják a régi hombár penészes, dohos és tűzveszélyes üregét s Pató Pálkánt hagyják az új színházi épületek terveit a sutban heverni.

A szegedi és aradi új színházak leégése óta a nagyobb városok hazánkban, ha színházépítési tervekkel kénytelenek foglalkozni, még a mérnököket is meghallgatják. Egy-kettőt krónikás adomát lehetne nálunk egybegyűjteni abból, amit egy-egy atispán, szolgabíró vagy közigazgatási bizottságilag mondott el az egyik másik magyarországi színház építési tervejainak bemutatása alkalmából, a mérnöki jelentéseket fölülírálva.

Ezen vidékiek mindentudóságnak köszönhető az az égbekiáltó baklöves, mely az izléssel, kényelemmel s helyes beosztással tervezett aradi színházat beleépítette egy óriási méretű sörösarnok, kávéház bérházának udvarába.

Amit az aradi színházépítkezésnél a tűzveszélyesség képez, azt a szegedi szép színháznál egy más nembeli baklöves teszi változatosá. Kitétek ugyanis a szegedi színházat a Tiszapartjára, hogy szépitése a tiszamelléki kilátást. Minthogy azonban a Tisza ezen részén csak tutajos tótok járnak, egyedül ők élvezik a színház izélesen tervezett

külkakat. A közönség és színeszek az elrekeszthetlen hideg tisztai legvonatot fapajk cserébe, mely néha valóban kiállhatatlan hevvel tor be s deriaesztli meg a játszókat és nézőket egyaránt.

Hogy ez azonban nemcsak szépeszeti-okok irányadók a színházak telkeinek megválasztásánál, annak meglöböntő képet adta Kassa közönsége, mely midon pár év előtt elenken kezdett foglalkozni az új színház felépítésével: két pártra szakadt. Az egyik pártnak a jelenlegi színházhelye volt a legalkalmasabb, mivel ott volt a parthei házbirtokosok háza a másik párt pedig, amely más hely mellett kardoskodott, ép oly helyet talált legjobbnak, amely e parthei házbirtokosok házában lévén terült el, sőt a la budapesti szokás, még kisajátítani is kellett volna. E színháztervek tervezetnek közgyűlésok, hírlapi viták voltak a következményei. Talán more patrió párbajok, főispán változások s becsületbeli jegyzőkönyvek fölvetélei is következtek volna ha a színházépítés el nem lobban mint a szalmaláng.

Színházaink építése közben annak fűtésével rendszerint senki sem törődik. Innen származik az a kalamitás, hogy a könnyű ruhában, lengye gyolcsban, selyemtrikóban, vagy mélyen kivágott salonoruhában megelendő színészek egymásután vesztik el enekhangjukat. Van néhány színházunk, mely külfol-

bevallási íveket eddig még be nem terjesztették. — Ügyelmeztetnek, hogy a fentemlített hirdetésben már köztudomásra hozott módon kiállítandó házbér-jövedelem bevallási íveket mai naptól számított 8 nap alatt vagyis folyó hó 20-áig bezárólag a városi pénztári hivatalnál benyújtani annál is inkább kötelességüknek ismerjük. miután különben a mulasztásból költségére helyszíni szemle rendeltetik el s adója hivatalból állapítatik meg: ezenfelül az 1883-ik évi 44-ik törvény-cikk 15 és 101. §-ai szerint 50 ftig terjedő helyi pénzbüntetéssel fog sújtatni. Pécsét, 1892. évi december hó 12-én. Pécs sz. kir. város Tanácsa.

Hírek

Kinevezés. A m. kir. igazságügy-miniszter M ó d l y Béla szegvárdi kir. járás-birosági aljegyzőt a pécsi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

A pécsi székesegyház az Akadémiában. A m. tud. Akadémia megünneplés elfogadta dr. Gerecze Péter főreáliskolai tanárnak egy értekezését. A művészi restauráció fejlődése Olaszországban és a Rajna vidékein, melyet szerző ottani utazásai alkalmából írt s a melyben a pécsi székesegyházról is tüzetesen szól. Kijelölve ennek helyét a hasonló nemű rópai művek közt. Dr. Gerecze tanulmányát a közelebbi évek valamelyikén fogja személyesen felolvasni.

Elhalasztott műkedvelő-előadás. A pécsi jogakadémiai olvasókör által e hó 19-ére tervezett műkedvelő-előadás megtartását farsangra halasztják. Az elhalasztás oka egyrészt az olvasókor elnökének betegsége, másrészt az a körülmény, hogy a közreműködésre felkért hölgyek nagy része utóbb lemondott.

A „Pécsi Polgári Casino“ e. h. 26-án d. u. 3 órakor az egyleti helyiségben rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívatraik. Targy: a) epítésügy, b) az alapszabályok módosítása, c) a tagsági díj felelmele. A választmány megbízásából: az elnökség.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara elnökválasztó alakuló ülése va-arnap tartatott Zavaros Péter h. polgármester, mint a város kiküldöttének elnökelete alatt, a tagok meglehetősen élénk részvétele mellett. A választási actus megkezdése előtt fölvastatott Rath Mátyas kamarai elnök

következő levele: „Tekintetes kereskedelmi és iparkamarai tagtárs urak! E kamara diszes elnökséget a tagtárs urak bizalmából, mely irányomban nyilvánult, 1884. évi szeptember hó óta mostanáig viselni szerencsés vagyok. A mily kedves előttem ezen nagybecsült bizalmuk, e diszes állás önzetlen és odaadó betöltésével igyekeztem is azt tölem kitelhetőleg megbecsülni és kiérdemelni. A kamarai tag urak érdeme ugyan egyesegyedül, hogy kamaránk tekintélye, mind a társ kamarákkal, mind a magas kormányfővel viszonylatban elnökösködésem óta nagyban emelkedett: de nem tagadhatom, hogyha nem is hárul ream, mint elnökre, ezen körülményből osztályrészt, mégis büszkévé tesz az a tudat, hogy az önök bizalmából házáknk egyik első kamarájának e diszes állását 8 éven keresztül betölthetni szerencsém volt. E nyolc év, ily diszes állásban meg nálam nagyobb ambícióval bíró embert is kielégíthet s teljes szívemből köszönetet mondok, hogy e hosszú idő alatt bizalmukkal kitüntette lettem. Lehet, hogy idősebb korommal járó gyengeségeim talán olykor nem választották meg a leghelyesebb utat, melyen iparunk s kereskedelmünk haladására sikerülőbb lett volna. Lehet, hogy e diszes állás betöltésénél a minden gyarló emberben meglevő hibák nálam jobban kidomborodtak; de azt engedjek meg uraim, hogy abban a jóhiszemiben maradjak továbbra is, mikép minden intézkedésem rugója az ipar és kereskedelem előmozdítása volt: s hogy az e célra való törekvésünk kudarlatlanul vezetett mindj. s hogy az ipar és kereskedelem érdekeit soha szem eől nem vesztettem. A most bekövetkező új választás küszöbén meg kell köszönnöm a kitaratást, s buzgalmat, melylyel tisztelt kartárs urak a kamara érdekében elnökösködés alatt is a közös cél, az ipar és kereskedelem felvirágoztatása nagy munkájában közreműködtek, e támogatás mellett könnyű lett volna bármely elnöknek is akamara tekintélyét emelni. S kérnem kell uraim önökét, hogy e diszes állásra alkalmasabbat, függetlenebbet nagyobb képességű s szélesebb látókörű tagtársat válasszanak, kinek kezébe az elnöki tisztelet megnyugvással, s szeplőtlenül telegyem s átadjam. Kölesey nagy költőnk szerint a tisztség vagy teher, vagy tisztesség; ha teher, akkor mellányos, hogy azt más is viselje, ne mindj. egy, ha pedig tisztesség, akkor igazságos, hogy abban más tagtárs is részesüljön. Köszönöm a bizalmat, melyet kiérdemelni mindenkor a legfőbb vágyam volt: és midőn érzem, hogy a jövőben azt kiérdemelni már nem is tudnám, teljes elhatározásomból buesit veszek

önöktől uraim, kérve kamaránkra az Isten áldását, engem pedig kérem tartassanak becses emléktükben és tapasztalt indulatukban; kiváló tisztelettel. Pécs, 1892. december hó 11-én. Rath Mátyas. A kamara érdemes elnökének végleges és határozott bueú szavai — melyekre a közgyűlés nem volt elkészülve elhangozván, Zsolnay Vilmos gyáros elnökül Lítke József pezsgő gyárost ajánlta, míg Hartl Ferenc Rath Mátyas ismételt megválasztása mellett szólalt föl. A szavazás elrendelgetvén, a beadott 40 szavazat közül 26-tal, a Rath Mátyasra esett 17 szavazat ellenében Lítke József választott meg elnöké, mely váratlan nyilvánulását e bizalomnak Lítke József megköszönvén, hangsúlyozta, hogy összes törekvéséit iparunk és kereskedelmünk fejlesztésére, önállósítására és a kamara ügyeinek előmozdítására fogja fordítani, mely törekvései megvalósításához kéri kartársai támogatását. — Az új elnök lelkes szavait a közgyűlés kitörő helyesléssel fogadta, mert mindenki tudta, hogy amit Lítke József mond, azt nem az alkalmosszerűségből, vagy hatáskeresés vágyából mondja, hanem hogy azt szívből érzi és azt be is fogja váltani. És épen mert ilyenek ismerjük Lítke Józsefet, ki nemcsak legjobb polgáraink közé tartozik de a hazai gyár- és ipar terén is a legelső közé kezdte föl magát igazi megalogódással látjuk őt az állásban, hova őt a kamara bizalma helyezte, a mely előkelő és fényes ugyan, de nem kevésbé nehéz és fontos is. Meg vagyunk győződve, hogy Lítke József elnöksége a kamara területét képező nagy országrész ipari és kereskedelmi viszonyainak fejlődésével és felvirágozásával lesz egy jelentősű. A közgyűlés folytatattván, Hartl Ferenc és utána Ratkovich Ferenc meleg hangú felszólalásban emlékeztek meg Rath Mátyas volt elnök érdemeiről, melyeket a kamara felvirágoztatása körül elnökösködésének 9 éve alatt szerzett. A kamara a felszólalók indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott volt elnökének, mit — Lítke József indítványára — küldöttség fog Rath Mátyasnak átadni. A kamara e tiszteletnyilvánítással nemcsak udvariassági ténny követ el, de kötelességet is teljesít. Csaknem egy évtizedig vezette a kamara ügyeit Rath Mátyas, ki mindenkor a becsületes munka és becsületes meggyőződés embere volt. Mint ilyen, érdemelte ki polgártársai bizalmát és elismerését, melyet esorbitatlanul élvezett és midőn most, annyi év terhes munkája után visszavonul, hogy a kamara kormányruját fiatalabb és erősebb kezek vegyék át a távozó elnököt a jök bizalma és elismerése meg fokozottabb mértékben kíséri és remél-

don is ismeretes arról, hogy a meghülés benne elkerülhetlen, noha a gyulekony szin-falak kozt oriasi vaskalyhak, meg pedig izzó tüzes vaskalyhak helyeztetek el a rendszeres szinpadai fütés helyettesítésére.

Van azonban olyan színházunk is, az alföld egyik nagyobb városában, hol a nézőter is szertelen hideg volt. More patrio rövid uton felfofozva a kozizlést egy városi tanácsos beallított oda is egy rengeteg vaskalyhat s mellé egy fütöt. Ha e fütőnek netán mashol akad dolga, a kialvó tüzet az a néző látja el fával, aki legjobban fél a podagrától, illetve a légvonattól.

Ki gondolt itten tüzeszélyre? izlesr? szépeszetre?

Általán a színházfoltózás magyarbetegségnek mondható.

Régi, rút és hasznavehetetlen színházainkra annyi pénz fecserlenek el egy-egy évtized alatt, hogy abból igen csinos új színház lehetne építeni.

Megmaradok a fővárosi színházunknál ezt illetőleg. Tekintsük a nemzeti színházat! Immár alig van benne valami a régiből. Csaknem minden falat újra építettek, szerkezetét újjal pótolták, temérdek új lépcsővel s felszállhatatlan tűzbiztonsági eszközzel szerelték föl, s mégis ma élen nem más mint egy ócska rozoga ház.

Az átalakításokra szánt igen tetemes

összegekkel lehetett volna egy szabad teren már egy oly műintézetet emelni, amely méltó legyen a benne tündökölő művészvilághoz. S ma nem kellene pirulnunk a fővárosba érkező idegenek előtt, akik a nemzeti színház alacsony, egyetlen berendezésű zezzugai közé tévednek.

A földözsi politika netovábbját a fővárosi (budai) szinkórnél találjuk legkihívóbban megjelenítve. Évek óta ezen rozoga patkányfészekre 12—16 ezer forintot költ el a fővárosi tanács-javítás czimén. Az a legkomikusabb, hogy e javítás daczára a nézőtér szörnyen léghuzamos, a szinpad kiállhatatlanul meleg, közönség pedig csak akkor van benne, ha ingyen jegyeket osztatnak ki. Kinek a kedvéért renoválják hát? Az igazgató kedvéért aligha, hiszen az anélkül is megkapja a subvenciót! Talán a renováló ács, festő, vagy renoválást vezető vállalkozó kedvéért? Csakhogy ezzel a renoválással lehetetlenne teszik egy a Dunapartjára építendő s valóságos nemzeti missiót teljesítő színház építését.

A fővárosi renoválási betegség különben uralkodik a vidéken is. Legszembeszökőbb példája a győri színház, mely a kisvárosias felszegség és izléstelenség mintáépülete. Kivülről is, belülről oly csuf s elhibázott, hogy parját meg a mi színházainkban sem lehet találni.

Renoválni csak egyetlen régi színházunkat volna érdemes és ez a kolozsvári színház. Ezen épület nézőtere és szinpada, nézetem szerint, habár a város lakosságának csekélységéhez képest igen nagy is, változatlanul meghagyandó volna. Legelső sorban azonban a négy alapfal megbolygatása nélkül átalakítandó volna s modern lépcsőzettel s újabb építkezési rendszer szerint lenne beosztandó a színház foyerje, mely apró és alacsony kretcezkéből van összekombinálva, átalakítandó s újjaépítendő volna teljesen, a színházi iroda, mely ugy van a színházhoz toldva, mint valami fecskefészék. Végül is legelső sorban átalakítandó volna a szinpad hátterét képező öltözőszobák, zenészi s más terrek, melyek új lépcsőzettel ellátva s némileg kitatarozva, nemcsak hogy aziai alakzatukat elveszítenek, de alkalmasak lehetnének arra is, hogy Ditrói szinzigazgató, Kovács Gyula, Hunyadi Margit stb. művészek és esetleg egy-két szinikritikus hozzájárulásával színteret kepezhessék egy Kolozsvárott felállítandó szinészeti gyakorló iskolának.

Ezzel egyidejűleg tüzeszélyes faszerkezete a szinpadnak felszerelhető volna modern vasszerkezettel.

Sőt csekély költségtöbblettel bevezethető volna a gáznál sokkal jutányosabb villanyvilágítás is.

jük, hogy közéletünk ez érdemes és kedvelt alakja a jövőben is a nála megszokott ügybuzgósággal és szeretetreméltósággal fogja a közügyeket szolgálni, a mely szolgálatban ha kapunk is itt-ott sebeket, azokra a jól teljesített kötelességadata és a polgártársak tisztelete a lehetőleg nagyobb gyógyír. — Következett a szakosztályi elnökök választása és pedig megválasztottak a kereskedelmi szakosztály elnökeül 21 szavazat közül 11-el Ullmann Károly bankár, (kaptak még szavazatot: Kindl József 8, Engel József és Weiller N. János 1—1); az ipari szakosztály elnökeül pedig közfelkiáltással újra Ratkovich Ferenc választott meg.

A városi képviselők választása az elhunyt dr. Kohárts Károly és Kurecz György helyének betöltésére vasárnap ejtetett meg. Az érdeklődés valami túlságosnak nem volna mondható, mert a választók közül igen sokan nem szavaztak. A szavazás d. u. 4 órakor zárott le. Kapott pedig Magenheim József belvárosi plebános 153 szavazatot, Hillebrandt Ferenc iparos 112-öt, Pleininger Ferenc ügyvéd 68-at, Lenkei Lajos lapíró 48-at, Németh I. gyámügyész 59-et, dr. Czirer Elek tiszti főorvos 13-at. Várady Ferenc megyei alvelemtörök és a „Pécsi Napló” szerkesztője dr. Miltényi Miklós ügyvéd és Butanszky Adolf püspöki jószágkormányzó 1—1 szavazatot. Megválasztottak tehát, mint akik legtöbb szavazatot kaptak Magenheim József és Hillebrandt Ferenc. Szívesen üdvözöljük az új városatyákat. Nem hallgathatjuk azonban el azon megjegyzésünket, hogy Hillebrandt megválasztásának erős bizalmi színezete van a polgármester iránt, ki Hillebrandt közeli rokonságban van. Részünkről is teljes bizalommal viseltünk a polgármester iránt és nagyon jól tudjuk, hogy ő a város érdekeit bárkivel szemben is megvédi; tudjuk azt is, hogy ő maga kívánja a legszigorúbb ellenőrzést, e tekintetben tehát hiba nem lesz; mind a mellett nem helyeslehetjük, hogy a 3-ik kerület a városi képviselő testületbe olyan ellenőrzőket küldjön, kik az ellenőrződökkel közeli rokonsági viszonyban állnak. Meggyőződésünk, hogy e választással sem a megválasztottnak, sem a polgármesternek nem tettek jó szolgálatot barátai és tisztelői.

Az ipari és gyári alkalmazottak betegsegélyező pénztárának igazgatósági tagjai. Vasszary Gyula rendőrkapitány az 1891. évi XIV. t. cz. eltelebtelestéről szóló s. f. évi március hó 11-én kelt 13228./VI. számú ministeri rendelet értelmében az ipari és gyári alkalmazottak pécsi kerületi (pécsi hegyhati s szőlőirnci járás) betegsegélyező pénztárának igazg. tagjaivá a következő munkaadókat és ipari alkalmazottakat nevezte ki. Munkaadók: Rupperecht Nándor, Hoffmann L., Hoffler Jakab Krause Ignác, Oroszi Sándor, Hartl Ferenc, Schlauch Imre, Matrosch János, Eisner Dóci, Hillebrandt Fer. Felügyelő bizottság: Engel L. és Blauhorn M. Iparossegélyező: Pollák Viktor, Vass István, Fessl Károly, Rovatsek József, Mizuri Ignác, Dóczy József, Istokovits János, Schunk József, Bernhardt György, Bokovics János, Tóth József, Beck Ferenc, Liber Mihály, Schifrich Ignác, Bararits Tamás, Molnár János, Szalay János, Síriska Károly, Halaszek Károly s Szerencse Mihály. Póttagok: Halaszek Antal, Paklmayer Károly, Fischer J. és Vörös Ferenc. Felügyelők: Rovatsek József, Fessl Károly, Vass I. és Mizuri Ignác. A rendőrkapitány egyszersmind felkéri a kinevezetteket, hogy az e hó 17-én d. u. 3 órakor a városház közgyűlési termében elnök és alelnök választása céljából tartandó választmányi gyűlésen jelenjenek meg.

A tamási kaszinó f. hó 4-én tartott tisztújító közgyűlésen megválasztott elnöknek: Németh Ferenc plebános, alelnöknek Parragh Béla ügyvéd, I. jegyzővé dr. Darányi Ferenc ügyvéd, II. jegyzővé Bajó János joghallgató; ügyészé dr. Gaál Béla ügyvéd, pénztárassá Kiss Ignác íbrisági ígató, háznagygyá: Bajó Pál tb. szolgabíró; könyvtárassá: Ivelics Pál néptanító. A kaszinóban jelenleg válság van, mert 18 bel és 6 kültag kilepelt, és pedig a helyiségváltoztatás miatt, attól tartván, hogy az új helyiség bérét

csupán tagdíj fölemeléssel lehet fódózni. Remélhető azonban, hogy sikerülni fog a pessimistákat nagyobb önbizalomra bírni és ezzel a válságot eloszlatni.

Halálozás. Ho m a n Antalné szül. Fiala Fanni meghalt f. hó 12-én, életének 62-ik évében. Béke poraira!

A magy. kir. államvasutak gépjáráinak új vezérőrnökege, többé nem a „Közteleken” hanem Budapest VIII ker. József körút 41 szám alatt van, mit a gazdaságközönségnek ezenel tudomására adunk.

Halálozás. Korbonich Elek szegzárdi ügyvédet e hó 8-án kísérték örök nyugalomra. Az elhunyt a régi időben mint járásbíró működött, Szegzárdnak polgármestere is volt s mint árvaszéki ülnök pár évvel ezelőtt ment csak penzióba. — Csendes visszavonultságban eldegelt családjá körében. Szegzárd egyik tipikus, közbecsülésnek örvendő alakja hunyt el benne. — 88 évt. élt.

Ezüstpénzek bevonása és az új pénz. A valutaaszabályozás követelménye, hogy az eddigi pénzeket kivégezzék a forgalomból és újakkal helyettesítsék. Ez természetesen csak fokozatint történhetik meg, azaz abban az arányban fogják bevonni az eddigi pénzeket, a milyen arányban újat hoznak forgalomba. Eddig kétféle intézkedés történt. Az egyik szerint e hó 31-ig okvetlenül bevéltandók az eddigi forgalomban volt ezüstpénzek, az egyforintosok kivételével, a melyek 2 korona-szamba mennek és továbbra is forgalomban maradnak, valamint nem vonatnak be az ezüst 10 és 20 krosok sem. Ellenben bevonatnak és pénzül bevéltatnak a régi hatosok (6 kr. feliratnak), a 25 krajczárosok, a huszasok, a pengő forintosok, (melyek 1850 elött vertettek.) 2 forintosok, az osztrák pengő tallérok, a keresztés (korona) tallérok. A Mária Terézia tallérok nem vonatnak be. A másik intézkedés az, hogy a fővárosi fémkélelő hivatal aranykoronakra bevált mindennemű más, akár hazai, akár külföldi aranypénzt, ha egy fajtaból legalább is 100 gramm súlyt visznek oda. A nagyközönség tehát jól teszi, ha ezüstpénzt idejekorán bevéltatja, mert 1893. évi január 1-től csak ezüsttartalmát kapja meg érte. Azt mondanunk sem kell, hogy a 10 és 20 krajczárosok nem ezüst-, hanem váltópénzek, tehát egyelőre meg nem kerülnek bevéltásra. A korona-értéken való kötelező számitás hír szerint csak 1894. évben veszi kezdetét. Az első nikkel pénzek, az u. n. husz és tíz filléresek első példányai Budapestre érkeztek, ugyszintén az ezüst koronások is, forgalomba azonban csak a negyedforintosok bevonásáról szóló törvény megalkotása után becsatlatnak.

Ludak halála. Gyönyörű négy lúda volt S z m u t n e k Jánosnénak a kórház-utcában. Egy tarkaszárnyú büszke gúnár és három hófehér tojó. Kétszer se mondom, hogy egyenes lejárásútojtjai nem voltak ama híres capitoliumi ludaknak, melyek annak idején megmentették Rómát a végveszélytől. Legalább arra enged következtetni az az öntudatos szárnyasatogtatás és egetverő-gá-gá-kiáltás, melylyel a négy lúd fölszállt a levegőbe, midőn Szmutnek Jánosné reggelenként kieresztette az öblől kedvenceit. Szálltak, szálltak s meg sem álltak a vasfürdő körüli rétig, hol büszke grandezzával ereszkedtek le a pázsitra, hogy csupa gyönyörűség volt nézni. Mióta azonban szép fehér hó fedi a réteket, vége lett a gyönyörűletnek s Szmutnekné főnni kezdte gágogó kedvenceit. Egy nagy edényben tartogatta a beáztatott kukoriczát az asszony s ez volt a veszedelem. Szmutnekné nagy elszomorodással tapasztalta, hogy a ludak nemhogy hiznának a kukoriczától, hanem napoként soványabbak, erőtlenebbek lesznek. A közelmúlt napok egyikén aztán halva terült el az öblen mind a négy lúd. Szmutnekné sirva ment panasza a rendőrséghez, mely azonnal szigorú vizsgálatot indított a négyeszeres ludhalál tárgyában. Ki is derült, hogy a házban az előtt W i n t e r n e c z Károly lakott, ki mesterségére és vallására nézve „patkánymérgező zsidó” volt, hatósági engedélyvel kevervén az arsenikumot abban az edényben, melyben később Szmutnekné a

kukoriczát tartotta, ki elmulasztá azt jól kitisztítani. A tömeges ludhalál tehát gondatlanság következménye és nem rituális gylókosság, amint a felháborodott közvélemény bizonyára megnyugvással vesz tudomásul.

Vegyes hírek.

S c h e n é m a n n Lajos nyug. gazdatiszt meghalt Kolesden, 59-ik évében. — Nemesskéri és bocseri S v a s t i c h Aladár, Svastich Gábor szent-gáloskeri nagybirtokos fia eljegyezt saardi Somssich Andor leányt Ilmát. — K e r t e s s y Elek, Kaposvár város penztárososa állásáról lemondott.

Művészet.

Röder nővérek.

— Az orosz leány-quartett hangversenye. —

Szombaton este ismét megtelt félig a Hattyu nagyterme, a mi más szóval annyit tesz, hogy Valentin Ottó, ki nekünk immár „en gros” szállítja a művészeket, ismét nagy hangversenyt rendezett. Negy fiatal orosz leány — állítólag nővérek — állt a műsoron s így az egybegyűlt közönség érthető kíváncsisággal várta a hangverseny kezdetét.

Az este általában csak érdekesnek ígérkezett. Majdnem mindenki bizalmatlan volt s abban a meggyőződésben jött a terembe, hogy műkedvelőket fog hallani, kik inkább külső megjelenésük bájjával, semmint játéku művészi voltával fognak hatni. Annal kellemesebb volt a családás, midőn a hangverseny tartama alatt a közönség mindinkább meggyőződött arról, hogy igazi, hivatott művészekkel van dolga, kiknek játéka oly magas művészi színvonalon áll, hogy a legszigorúbb kritikát is megállja. Nemcsak érdekes volt tehát a hangverseny, hanem igazi művelőzetet is nyújtott, s a kik bizalmatlanságból nem jöttek el, csak sajnálhatják a mulasztást.

Jóval nyolc óra után a fehérbe öltözött négy fiatal leány megjelent a podiumon a közönség biztató tapsaltd fogadva. Kedves, mosolygó arcok, melyeknek a borzasnak mondható hajdiz kisse fantasztikus kinézetet kölcsönöz. Dícséretes kivétel kepezett e tekintetben Emilia, a gondolkás, ki fekete haját görög módra simán lefésülve viselte, mi amög is megnyerő arcanak még több bajt adott. A percekig tartó obligat hangolás után — a mi a néhai török követ nevezte szerint a legszebb zene — Mendelssohn C-moll quartettjébe kezdtek a nővérek. Zsófia játszott az első hegedűt, Lola a violát, Emilia a cellót és Róza a zongorát. A darab épen nem alkalmas művészi sikerek elérésére. Kevés benne a gondolat és sok az unalmas részlet. A dícséretes öszjíték, a finom nuancirozás és a némiképp új foglóság, melylyel Röderék a darabot előadtak, nem tudták elpalástolni a tartalmi szegénységet s így a közönség csak féltetszéssel adózott.

Már a quartett tartama alatt föltűnt a gondokba mély, finom hangja és erőteljes, mesteri kezelése, és Röder Emilia a műsor második pontjával csakugyan a szó legnemessebb értelmében vett művésznőnek bizonyult. Popper „Polonaise”-jét játszotta oly technikai bevégzettséggel s oly elragadó bájjal és meleg érzéssel, hogy a közönség nem tudott betelni a gyönyörű játék hallásával és viharosan követelt ráadást. És a szép Emilia megmutatta, hogy jó szive van, mert teljesítette a közönség óhaját, eljátszotta műsorán kívül Popper „Gavotte”-jét az előbbinél még fényesebb technikával, még melyebb érzéssel. A nehéz darab mesteri eljátszása, a barangtisztaságú illegelelt, a keces tartás és elegáns karmozdulat, valamint a művésznő bájos lénye valósággyal meghódította a közönséget, mely percekig tartó tappsal és többszörös kihívással tüntette ki a művésznőt.

Utána a primghedűst, Zsófia kisasszonyt hallottuk. Egy Goldmark féle nehéz és halál-lan airt játszott, mely alatt bőven volt időnk megbámulni plasztikus testtartását és előkelő, biztos vonókezelését. A Vieuxtemps „Taran-

teljesében azonban már a művészet megnyilatkozását hallottuk. Leánytól nem vart technika, parosulva igaz benső érzéssel. A közönség percekig tapsolt s lelkesedése még nőtt, midőn Röder Zsófia többszörös kihívás után ráadásul eljátszotta Hubay mely költészettel megirt darabját a Csárdai jelenetek-**et**. A nagy bravórral, bizonyos cigányos tüzzel eljátszott magyar dalok annyira tetszetek a közönségnek, hogy a szép hegedűsnek a befejező részletet meg kellett ismételnie.

Befejezésül megint együtt hallottuk a négy testvért. Beethoven Es-dúr quartettjét játszották. Mély, gondolatús alkotás, mint egyáltalán Beethoven minden kompozíciója. Az addagio kitűnő összjátékát imaszerű alhatattal hallgatta a közönség. Az allegro-ban hová és erő lüktetett. Ugyanítt volt alkalmunk hallgatni Róza kisasszony kitűnő technikai készségét elaruló zongorajátékát. Nagyhatásnak voltak a csodás egyértelműséggel keresztülvitt crescendo és ritartandók.

Az érdekes és élvezetes hangverseny pont tíz órakor ért vegett s a közönség emelt hangulatban oszlott szét.

A legközelebbi hangverseny a Stawen-hagené lesz, kit Valentin januárban hoz Pécsre.

S. S. S. S. T. R. I. S.

A szerkesztő üzenete

W. A. Ön az aranyos kedélyű fürge kis Idácskának, kit szíve hevével szeret versben és lapunk útján akarja megmondani, hogy "én szeretlek téged, szeress te is engem", ami olyan egyszerű és természetes dolog, de sokkal egyszerűbb és természetesebb dolog volna, ha ön kézen fogná a kis Idát és úgy valaná meg neki szerelmét, hogy arról senki se tudna semmit. A szerelmi vallomás nem való a piacra és lapunknak sem az a rendeltetése, hogy szerelmi vallomásokat közvetítsen. Próbálkozzek más fajta verseket írni, talán sikerül.

Sz. k. Sellye. A "Somogyvármegyei Népújság" igazi merényletet követett el a tulajdon ellen, úgy szintén a közönség jóhiszemősége ellen, midőn azon közleményét írta hogy 1892. dec. 31-ikén túl az ezüstforintosok 30 krral kevesebbet fognak érni, tehát rajta, adjon azokon a kőznép túl még új év előtt. Ez a közlemény egyszerűen nem igaz: könnyelmű terjesztése azonban szigorú büntetést érdemelne. Epen az ezüst forintosok nem vonatnak be valamint nem vonatnak be az u. n. ezüst váltópénzek: a 10 és 20 krosok Utalunk egyébként mai lapunk erre vonatkozó közleményére.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1892. évi december hó 10-ik napján tartott hetivásárán

	őszi	11	kr.	—	100	kr.
Buza	(tavaszi)	—	—	—	—	—
	(új)	6	60	6	40	—
Kétszeres	(o)	—	—	—	—	—
	(új)	5	80	5	60	—
Rozs	(o)	—	—	—	—	—
	(új)	5	60	5	40	—
Arpa	(őszi)	—	—	—	—	—
	(tavaszi)	4	80	—	—	—
	(új)	4	20	—	—	—
Zab	(őszi)	—	—	—	—	—
	(tavaszi)	5	30	5	10	—
	(új)	—	—	—	—	—
Bükköny	uj	—	—	—	—	—
Repce	mm.	—	—	—	—	—
Kukorica	mm.	4	—	3	80	—
Szén	—	2	20	2	—	—
Szalma	—	1	20	—	—	—

Kínálat: erős.

Mintegy 240 gabonakocsi volt a piacon.

Felelős szerkesztő s lap tulajdonos

FEILER MIHALY.

Özv. Czáflischné czukrászdája

Pécsett. Király-utca 30. szám.

Elismert szép karacsonfa - diszítések

a legnagyobb választék és nagyon szép kivitelben a legegyszerűbb minőségtől a legfinomabb minőségig.

Elegáns bonboniérek,

attrappok, kosárcák és dobozok gazdag választékban.

! Nagyon finom confectek !

kilója 3 forint.

Legjobb szer a köhögés ellen Világhírű Molnár-féle jávor-maláta melleukor és jávor gyomorczukorkák, a melyek kitűnő hatásuk miatt nagy kedveltségnek örvendenek.

Elismert jó **theasütemények**, állandó friss és nagy választék, kilója 2 frt.

Szíves figyelembe! Mintán üzletem a legelőkeltebben van berendezve, úgy hogy a legszigorubb igényeket is kielégíti, a hozzám beérkező rendelések a legkielégítőbb módon, a legnagyobb pontossággal és nagyon mérsékelt árak mellett lesznek eszközölve.

Postai küldés minden irányban.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye (tetemesen nagyobbítva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. sz.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stylszerűen berendezett **alvó, disz. és ebédlő szobák**, mindennemű **fa, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak

Légrádi József

végrehajtást szenvedő elleni 42 frt 39 $\frac{1}{2}$ kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbíróóság területén levő Berkesd község határában fekvő, a berkesdi 549. sz. telekjegyzőkönyvben felvett $\frac{1}{4}$ teleknek Légrádi Józsefet illető fele részére az árverést 300 forintban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1893. évi január hó 31. napján d. e. 9 órákor** Berkesd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 36 forint 60 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvény cikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minsteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság 1892. évi okt. hó 17. napján.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bíró.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak

Horváth József és neje Gusztáv Margit

végrehajtást szenvedő elleni 15 frt 68 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. bíróság területén levő Monyoródi község határában fekvő, a monyoródi 27. számú tkvben felvett 96. hsz. 52. sorsz. háza és urtelősége 400 frt, 97. hsz. fekvősége 173 frt, 1435. hsz. számú fekvősége 300 frt, 1738. hsz. fekvősége 259 frt kikiáltási árral elrendeltek s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi **február hó 4-ik** napján délelőtt 10 órákor Monyoródi község bírói házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 40 frtot, 17 frt 30 krt. 30 frtot s 25 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi minsteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen a kir. tszék mint tkvi hatóság 1892. évi okt. hó 18. napján.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bíró.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak

Cseke Jánosné Kaszás Katalin

végrehajtást szenvedő elleni 21 frt 73 kr. tökékövetelés s jár. ir. végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbíróóság területén levő Berkesd község határában fekvő a berkesdi 9. sz. tkvben felvett $\frac{1}{4}$ telekből Cseke Jánosné illető fele részére az árverést 473 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. **január hó 31-ik napján d. e. 9 órákor** Berkesd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 41 frt 30 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi minsteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen a kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1892. évi okt. hó 18. napján.

Bogyay Pongrác kir. törvényszéki bíró.

Karácsonyi és újévi ajándékok!

Legérdekesebb és tartós értékű órák és ékszerek kaphatók

THURN EMIL és Társa

órák és ékszerek gyári raktárunkban

Pécsen, Király-utca 1. szám, a Központi Takarékpénztár (Bazár) épületében.

Van szerencsénk a közelgő karácsony, újévi- és farsangi időnyre legkedvesebb, — mert maradandó értékű — ékszerek és órákat ajánlani, mely tárgyak nálunk folyton, ez idő szerint pedig különösen dús választékban raktáron vannak s szabott

gyári áron kaphatók:

Ékszerek:

Brilliant fülbevalók	35 forinttól.
Brilliant gyűrűk	12 forinttól.
Arany karkötők	9 forinttól.
Arany női és úri óraláncok	6 forinttól.
Velencei arany nyakláncok, zománczott párisi amulettekkel 5 forinttól.	
14 k. arany fülbevalók 1 forint 80 krajcártól feljebb.	
Ezüst karkötők 1 frt 80 krtól feljebb.	

Legnagyobb gyári főraktár valódi schweici zsebórákból.

Női aranyórák	15 frittól.
14 k. arany női remontoir órák kettős köpennyel	20 frittól.
14 k. arany úri remontoir órák	28 frittól.
Ezüst remontoir órák finom szerkezettel	8 frittól.
Legnagyobb választék ingaórákban gyári áron, melyek havonként és hetenként húzódnak fel, 8 frittól fölfele.	

Amerikai ébresztő órák 2 frt 40 krtól feljebb.

Szíves figyelembe!

Mint hogy összes óráink a legkiválóbb szerkezetű első rangú gyártmányok s azokat csak alapos szelvényezés és kipróbálás után bocsátjuk áruba, nagyon tisztelt vevőinknek **5 évi jótállást** bátran biztosíthatunk; mindkét szakmánkba vágó javításokra különösen nagy gondot fordítunk, s a megrendeléseket lehető leggyorsabban, jutányosan, a legjobb megalapozásra teljesítjük.

Kiváló tisztelettel

Thurn Emil és Társa
chronometer művészt és ékszerész.

Videki megrendelések postafordultával reikismeretesen eszközölteinek

Legérdekesebb s legtartósb értékű ajándékok!

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)-utca, a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)-utca, Mestrics-féle házban.

Egy pontos járásu ébresztő óra	2 frt 80 kr.
Állany Remontoir-óra	4 frt 80 kr.
Ezüst Cylinder Remontoir-óra	7 frt 50 kr.
Ezüst Ancer-Remontoir kettős fedéllel	10 frt 00 kr.

Egy ezüst Ancer, Toula-Remontoir-óra, finom szerkezettel 16 frt.

8 nap járó esinos iroda-óra 4 forint 20 kr.

Szemüvegek finom lencsékkel	1 forint 40 krajezár.
Orrszorítók finom lencsékkel	1 forint 40 krajezár.

8 nap járó esinos inga-óra 12 forint.

14 nap járó és ütő inga-óra 16 forint.

14 nap járó finom salon-óra 20 frt.

Nagy raktár legfinomabb uri és női arany órákból, gyémánt, briliáns, nemes opál és igaz-gyöngy ékszerekből.

Mindennemű avult arany és ezüst tárgyak, valamint mindennemű pénznemek legmagasabb áron beváltatnak.

Óráknál 5 (öt) évi jótállást nyujtok.

Kiváló tisztelettel

Schönwald Imre.

S z a b o t t g y á r i á r a k !

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!

Csak is 5-féle ár!

Óriási ruhakelme raktáramat kisebbitendő, elhatároztam magamat, ennek nagy részét kiválasztani és ezekből

december 1-től december 31-ig

eladást

rendezni

mélyen leszállított árak mellett.

Ezen eladás

méltó feltűnést fog kelteni!!!

I. csoport.

(Eredeti ár 45—60)

jelenlegi ár 30 kr. mtre.

II. csoport.

(Eredeti ár 60—80)

jelenlegi ár 45 kr. mtre.

III. csoport.

(Eredeti ár frt 1—1-20)

jelenlegi ár 65 kr. mtre.

IV. csoport.

(Eredeti ár frt 1-30-1-60)

jelenlegi ár 75 kr. mtre.

V. csoport.

(Eredeti ár frt 1-60-2—)

jelenlegi ár 90 kr. mtre.

TAUSZIG ARMIN

divatáru üzletében

Pécsset, Széchenyi-tér 8. szám.